

**„BAJKOWY ŚWIAT JĘZYKA
ANGIELSKIEGO”
PROGRAM AUTORSKI NAUCZANIA
JĘZYKA ANGIELSKIEGO W
PRZEDSZKOLU**

PRZEDSZKOLE W DĄBROWIE

**OPRACOWAŁA:
*ALICJA CHYLIŃSKA***

Spis treści

I Metryczka programu 3

II Opis programu 3

1/ Geneza programu 3

2/ Koncepcja programu 4

3/ Adresaci programu 4

4/ Warunki realizacji programu 5

III Cele nauczania 6

IV Treści nauczania 7

V Procedury osiągnięcia celów 9

1/ Metody nauczania 9

2/ Techniki nauczania 10

3/ Formy pracy 12

4/ Materiały i środki dydaktyczne 13

VI Ocenianie i monitorowanie postępów językowych 14

VII Ewaluacja programu 14

VIII Bibliografia 14

I Metryczka programu

Przedmiot: Program autorski przeznaczony jest do nauczania języka angielskiego w przedszkolu (dzieci trzy i czteroletnie)

Autorka: Alicja Chylińska

II Opis programu

1 Geneza programu

Moje doświadczenie oraz kilkuletnia praktyka w nauczaniu języka angielskiego na poziomie wczesnoszkolnym skłoniły mnie do napisania własnego autorskiego programu nauczania tego języka skierowanego do dzieci przedszkolnych.

Prezentowany program opiera się na popularnym przekonaniu, że na naukę języka nigdy nie jest za wcześnie. Dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z łatwością przyswajają każdy język, którym są otoczone. W wieku przedszkolnym wrażliwość słuchowa dziecka wzrasta prawie dwukrotnie, więc bez wysiłku uczą się one nowych dźwięków, słów, wyrażeń. To właśnie podczas tego okresu tworzą się podstawy myślenia, mowy, zdolności widzenia, postaw, uzdolnień. Rozpoczęcie nauki we wczesnym dzieciństwie pozwoli więc dziecku szybko rozwinąć się, tworząc solidne podstawy nauki w wieku szkolnym i zapewniając biegłą znajomość języka obcego w stosunkowo młodym wieku.

Jednocześnie zasadniczym warunkiem efektywnej pracy z małymi dziećmi jest atrakcyjna i zróżnicowana jej forma. Dlatego też postanowiłam wykorzystać do przekazania nauczanych treści znane i lubiane przez dzieci bajki. Wzięłam pod uwagę cechy rozwojowe dzieci w okresie przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uwzględniłam między innymi ich potrzeby motoryczności, uczenia się poprzez gry i zabawy, krótkich ćwiczeń skupiających ich ograniczoną zdolność koncentracji.

Moim pragnieniem podczas tworzenia tego programu było, by uczniowie naszego przedszkola efektywnie i przyjemnie zdobywali

znajomość języka angielskiego. Mam również nadzieję, że zajęcia te wzbogacą ofertę pracy przedszkola oraz wyjdą naprzeciw oczekiwaniom rodziców dzieci przedszkolnych.

2 Koncepcja programu

Mój program autorski opracowany został w oparciu o „Nową podstawę programową wychowania przedszkolnego dla przedszkoli” (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r. nr 4, poz. 17), literaturę metodyczną oraz szeroko dostępne programy nauczania języka angielskiego dla przedszkoli przygotowywane przez metodyków przedmiotu i autorów podręczników. Wykorzystałam także własne doświadczenie zawodowe. Tematyka proponowana w programie realizuje treści przedszkolnego programu wychowania w polskich szkołach. Zagadnienia odpowiadają poziomowi rozwoju psychiki dziecka trzy, czteroletniego, są związane ze znaną dzieciom otaczającą je rzeczywistością oraz dotyczą ich życiowych doświadczeń.

Zajęcia będą również uatrakcyjniane pracą z językowymi programami edukacyjnymi, oglądaniem bajek i filmików edukacyjnych na DVD oraz słuchaniem popularnych piosenek angielskich dla dzieci (nursery rhymes).

3 Adresaci programu

Prezentowany program skierowany jest do dzieci trzy i czteroletnich z uwzględnieniem ich cech rozwojowych.

Dzieci cechuje stała potrzeba aktywności fizycznej i zabawy. Najwięcej nowych wyrażeń i słów zapamiętuje ono w zabawie. Na lekcjach dominować więc będzie zabawa, słuchanie bajek, kolorowanie, wycinanie, klejenie, zabawy ruchowe. Dzieci będą miały możliwość ekspresji w formie plastycznej, muzycznej czy teatralnej.

Istotną rolę w rozwoju dziecka odgrywa naśladownictwo. Wielokrotne powtarzanie słów i naśladowanie czynności dorosłego stanowią stały element uczenia się dzieci. Wychodząc z tego założenia, zastosuję wielokrotne atrakcyjne powtórzenia: wierszyki, piosenki, rymowanki.

Dzieci charakteryzuje krótka koncentracja uwagi. Postaram się więc dostarczać dzieciom różnorodnych bodźców, aby podtrzymać ich uwagę (obraz, dźwięk, ruch) i często zmieniać aktywności (słuchanie, gry ruchowe, śpiew, oglądanie i kolorowanie obrazków, DVD). W ten sposób stale powracać będę do omówionych partii materiału aby utrwalić wiadomości w atrakcyjny dla dzieci sposób.

Dzieci w wieku przedszkolnym charakteryzuje pamięć mechaniczna i myślenie konkretne. Nauka musi się wiązać z konkretnymi przedmiotami i sytuacjami. Na zajęciach wykorzystywać będę przedmioty znajdujące się w zasięgu wzroku dzieci lub karty obrazkowe (flashcards). Skupię się na nauczaniu słownictwa, powtarzaniu prostych, sensownych, prawdziwych zdań, mających dla dzieci znaczenie w określonych sytuacjach pomagając sobie życiem znanych dzieciom i lubianych maskotek.

Dzieci cechuje duża potrzebę autonomii. Chcą podejmować działania dopiero wtedy, gdy czują się do tego gotowe. Nie będę zmuszać maluchów do mówienia dopóki nie zechcą. Będę natomiast zachęcać je do powtórzeń, aby czuły się bezpiecznie. Postaram się jak najwięcej "osłuchać" je z językiem obcym, mówiąc do nich w języku obcym w sytuacjach dla nich zrozumiałych, co pomoże im domyśleć się znaczenia informacji. Aby ułatwić pierwsze publiczne wypowiedzi będę organizować scenki, w których dziecko opiera się na powtarzaniu.

Dzieci reagują bardzo emocjonalnie. Ważnym czynnikiem motywującym dzieci jest życzliwy, serdeczny i przyjazny nauczyciel, z którym dzieci czują się miło i bezpiecznie. Podejdę więc do każdego dziecka indywidualnie, dużo chwając i nagradzając osiągnięcia dzieci, wzmacniając ich poczucie własnej wartości.

4 Warunki realizacji programu

Program jest przeznaczony do realizacji w nauczaniu języka angielskiego grupy dzieci trzy, czteroletnich w formie 30 minutowych zajęć prowadzonych siedem razy w tygodniu w ciągu jednego roku szkolnego. Zajęcia będą odbywać się w pracowni wyposażonej w ławki, posiadającej miejsce do zabaw ruchowych, z dostępem do magnetofonu, odtwarzacza DVD.

III Cele nauczania

Nadrzędnym celem nauczania języka angielskiego dzieci na etapie wychowania przedszkolnego, określonym w podstawie programowej, jest oswojenie się z melodią i strukturą języka oraz stworzenie warunków do rozumienia i posługiwania się nim do komunikowania na stopniu podstawowym.

Uwzględniając potrzeby językowe i wychowawcze dziecka przedszkolnego niniejszy program wyróżnia takie cele jak:

- Budzenie zaciekawienia językiem angielskim poprzez osłuchanie dzieci z tym językiem z wykorzystaniem znanych przez dzieci popularnych bajek
- Kształcenie podstawowych kompetencji komunikacyjnych poprzez zapewnienie kontaktu z językiem obcym w formie zabawowej, stopniowo zachęcającej do prostych wypowiedzi ustnych
- Tworzenie sytuacji doskonalących pamięć (uczenie się struktur, konstrukcji zdaniowych w procesie analizy treści bajek oraz zabaw utrwalających słownictwo)
- Motywowanie do nauki języka angielskiego poprzez wzbudzanie poczucia sukcesu i akceptacji oraz bezpieczeństwa (pozytywne ocenianie, dostosowanie sposobu nauczania do aktywności dziecka)
- Wspieranie twórczych działań dzieci w zakresie uczenia się języka (karty pracy przygotowane przez nauczyciela)
- Wdrażanie do pracy w grupie w trakcie gier i zabaw
- Rozwijanie postawy akceptacji, tolerancji wobec innych kultur
- Rozwijanie sylwetki społecznej dziecka, uczucia przyjaźni (w trakcie oceniania bohaterów bajek, gier i zabaw, pracy w grupach)

Cele szczegółowe

- Uczeń będzie miał świadomość istnienia krajów na świecie, gdzie ludzie mówią innymi językami, min. j. angielskim.
- Uczeń będzie rozumiał proste polecenia, pytania, stwierdzenia kierowane do niego w j. angielskim.
- Uczeń będzie potrafił nazwać niektóre rzeczy, zwierzęta, zjawiska z jego najbliższego otoczenia.
- Uczeń nauczy się rymowanek, krótkich wierszy, prostych piosenek.
- Uczeń aktywnie i chętnie będzie uczestniczył w zabawach językowych.
- Uczeń będzie śmiało prezentował swoje prace i umiejętności przed klasą, nauczycielami i rodzicami.

IV Treści nauczania

Treści nauczanie niniejszego programu mają układ koncentryczny, ześrodkowany wokół głównych tematów przewodnich bliskich dziecku, takich jak: wygląd osób, pomieszczeń, otoczenia przyrodniczego oraz zagadnień kulturowych.

1/ Materiał leksykalny:

- dziecko- ciało, ubrania
- dom- członkowie rodziny, pomieszczenia, nazwy mebli, części domu
- jedzenie- potrawy i napoje, owoce i warzywa
- zabawy- zabawki, kolory
- szkoła- liczebniki, polecenia, przybory
- środowisko- zwierzęta domowe i żyjące w zoo, pory roku
- uczucia – stany emocji, potrzeby
- świat wyobraźni (świat fantazji i marzeń– znane bajki)
- zagadnienia kulturowe- Boże Narodzenia, Halloween, Wielkanoc, Walentynki, , urodziny

2/ Struktury gramatyczne:

- rzeczownik, liczba mnoga rzeczownika
- zaimki osobowe w funkcji podmiotu
- przymiotniki (kształt, kolor, wielkość)
- przymiotniki dzierżawcze
- pozycja przymiotnika w zdaniu
- liczebniki główne do dziesięciu
- przyimki miejsca (on, under, in)
- spójnik: and, but
- przedimek określony
- przedimek nieokreślony
- czasownik *to be*
- czasownik *have got*
- czasownik modalny *can*
- tryb rozkazujący- polecenia, zakazy
- czas teraźniejszy prosty- wyrażanie upodobań (I like, I don't like)

3/ Sytuacje i funkcje komunikacyjne:

- powitania
- przedstawianie się
- prezentowanie członków rodziny
- pytanie o imię, wiek, samopoczucie
- nazywanie części ubrań
- nazywanie części ciała
- podawanie nazw napojów i jedzenia
- podawanie nazw warzyw i owoców
- wyrażanie upodobań
- nazywanie zwierząt domowych i żyjących w zoo
- nazywanie zabawek
- podawanie nazw kolorów
- nazywanie przyborów szkolnych
- nazywanie pór roku
- nazywanie świąt i uroczystości

V Procedury osiągania celów

Pamiętając o tym, że podmiotem działań określonych w programie jest najmłodszy uczeń spędzający większość swojej aktywności na zabawie, chłonny wiedzy, ale łatwo zapominający i ulegający zniechęceniu, żywy i ruchliwy oraz wrażliwy na krytykę, starałam się tak dobrać metody i techniki nauczania, środki dydaktyczne i formy pracy, aby zaspokoić jego potrzeby oraz zapewnić sukces w poznawaniu języka obcego.

1 Metody nauczania

Dobór metody uzależniony będzie od zadań pracy dydaktycznej przyjętych na daną jednostkę dydaktyczną oraz od organizacji środków, którymi posłuży się nauczyciel.

Metoda Naturalna

Zajęcia prowadzone będą wyłącznie lub prawie wyłącznie w języku angielskim. Dzieci uczą się tak, jak uczą się języka ojczystego, słuchając, przyglądając się mimice i gestom mówiącego nauczyciela, a kiedy będzie gotowe na produkcję języka, wypowiadając zdania. Skoncentruję się na sprawności rozumienia ze słuchu, która przecież w przyswajaniu języka ojczystego rozwija się jako pierwsza, zanim dziecko zacznie mówić. Będę chwalić każdą oznakę zrozumienia, nagradzać dzieci, nie wymagając od nich od razu mówienia, ale reagowania w danej sytuacji.

Metoda TPR (Total Physical Response) - Metoda reagowania całym ciałem

Zakłada się, że najlepszy sposób zapamiętywania to milczące przysłuchiwanie się i ruch fizyczny. Nauczyciel wydaje polecenia w języku obcym, demonstruje, a dzieci kojarzą polecenia z ruchem i

reagują całym ciałem. Techniki pracy w tej metodzie łączą pracę obu półkul mózgu - odpowiedzialnej za język i mowę i za realizację ruchu fizycznego. Wykorzystywać będą różne rekwizyty dla stworzenia kontekstu sytuacyjnego zrozumiałego dla uczniów (ilustracje czytanych bajek, flashcards, przedmioty z otoczenia).

Metoda audiolingwalna

Głównym celem w tej metodzie nauczania jest wykształcenie nawyków językowych w sposób mechaniczny, nierefleksyjny, poprzez wielokrotne powtarzanie. Nauczyciel wielokrotnie powtarza to samo słowo czy wyrażenie, a dzieci go naśladowują , przez co zapamiętują i utrwalają dany materiał językowy. Nauczyciel często chwali, jeśli reakcja uczącego się jest właściwa. Zastosuję tu również odgrywanie prostych scenek dialogowych oraz wykorzystam różnorodne środki audio-wizualne jako bodźce (ilustracje, flashcards).

Metoda komunikacyjna

Celem nadrzędnym w podejściu komunikacyjnym jest opanowanie sprawności mówienia, a więc autentyczna komunikacja i porozumiewanie się w języku obcym. Dopuszcza się popełnianie błędów o tyle, o ile nie powodują one zakłócenia komunikacji; innymi słowy, najważniejsze, żeby przekazać to, co się chce przekazać, tak, aby być zrozumianym. Poprawność językowa jest na drugim planie. Materiałem językowym będą proste symulacje, odgrywanie ról, gry i zabawy prowadzone w parach i grupach.

2 Techniki nauczania

Metody pedagogiki zabawy

Metody zawierają w sobie elementy zabawy i nauki. Poprzez zabawę dziecko rozwija się również społecznie, uczy się pracować w grupie, doświadcza pozytywnych wrażeń, emocji. Unikać będą rywalizacji i klasycznego podziału na zwycięzców i przegranych.

Zajęcia wspomagać będą różnymi zabawami z wykorzystaniem różnych środków wyrazu, takich jak: ruch, dotyk, gest, malowanie oraz pantomima.

Metoda "Learning by doing" (uczenie się przez działanie)

Metoda zakłada, że dziecko najszybciej uczy się, wykonując daną czynność. Dziecko aktywnie uczestniczy w zajęciach, dzięki czemu może się lepiej rozwijać. Wykorzystuje się zdolności artystyczne dzieci. Polega na przygotowywaniu prac przez dzieci przy pomocy nauczyciela. Wszystkie polecenia są wydawane w języku obcym i wspomagane demonstracją ze strony nauczyciela. Planuję wykonanie książeczek obrazkowych ilustrujących treść wysłuchanych i omówionych bajek.

Technika opowiadania bajek - Storytelling

Metoda polegająca na uczeniu poprzez wykorzystanie bajek i opowiadań. Nauczyciel pokazuje dzieciom obrazki, plansze i opowiada historyjki o tym, co przedstawiają. Podstawą realizacji zajęć według niniejszego programu będzie wybrana, dobrze dzieciom znana bajka. Historyjki będą krótkie, proste i zrozumiałe dla dziecka dzięki rysunkom oraz możliwości wysłuchania dwóch wersji językowych bajki.

Techniki teatralne

Dialogi, odgrywanie ról, krótkie scenki i inscenizacje są warte wykorzystania w jak najszerszym zakresie. Wprowadzają one elementy akcji, zwalniają dzieci z odpowiedzialności za błędy językowe, stwarzają pole dla improwizacji. Elementy dramowe posłużą ćwiczeniu komunikacji i umożliwią odegranie mini scenki, która będzie zwieńczeniem pracy z danym rozdziałem tematycznie – leksykalnym.

Techniki multimedialne

Wizualizacja sytuacji komunikacyjnych znacznie wzmacnia przyswajanie języka w danym kontekście. Zastosowanie fragmentów

filmu umożliwi skorzystanie z tej techniki w warunkach lekcyjnych. Posłuży ona prezentacji nowego materiału. Ważne jest, żeby pokaz video nie trwał zbyt długo. Wykorzystam kilka minut filmu, aby wytworzyć atmosferę zaciekawienia, pozwolić na rozpoznanie sytuacji komunikacyjnej, stworzyć bazę leksykalną dla dalszych etapów lekcji.

3 Formy pracy

Formy pracy stosowane na zajęciach języka angielskiego w grupie trzy, czterolatków nie różnią się znacząco od wprowadzanych przez nauczyciela wychowania przedszkolnego. Dziecko postrzega lekcje angielskiego jako urozmaicenie dnia spędzanego w szkole, oczekuje na pojawienie się nauczyciela z niecierpliwością, ale i onieśmieleniem. Stąd też na początkowym etapie nauki wprowadzamy:

- wypowiedzi chóralne,
- wypowiedzi indywidualne za nauczycielem,
- zabawę indywidualną.

Większość dzieci szybko oswaja się z nową sytuacją i grupą rówieśniczą, dzięki czemu już wkrótce zastosujemy:

- wypowiedzi indywidualne bez powtarzania za nauczycielem,
- pary otwarte,
- pary zamknięte,
- zabawę w zespole.

4 Materiały i środki dydaktyczne

Niniejszy program realizowany będzie bez zastosowania podręcznika. Decyzja taka jest podyktowana ograniczeniem czasowym do jednej godziny nauki języka tygodniowo (niemalże wszystkie podręczniki do nauki języka angielskiego przewidziane są na dwie godziny tygodniowo) oraz potrzebą minimalizacji kosztów ponoszonych przez rodziców.

Podręczniki kursowe zastąpią przygotowywane przez nauczyciela karty pracy. Systematycznie kolekcjonowane karty działalności lekcyjnej oraz inne prace, będące efektem aktywności językowej dziecka, stworzą naturalne „portfolio”. Pozwoli ono dostrzec postępy w przyswajaniu języka, posłuży utrwaleniu i usystematyzowaniu wiedzy.

Plusem niewprowadzania podręcznika jest też możliwość szybkiego reagowania nauczyciela na efekty nauczania–przygotowywania łatwiejszych ćwiczeń, bądź zadań o podwyższonym poziomie trudności.

Środki dydaktyczne wspomagające realizację programu:

- kartoniki obrazkowe – flashcards
- ilustracje treści baśni
- obrazki do dyktand kolorami
- plansze do binga obrazkowego
- karty pracy i samooceny
- kasety i płyty z piosenkami - nursery rymes
- płyty z nagraniami audio znanych bajek w wersji angielskiej i polskiej
- płyty DVD z filmikami edukacyjnymi w języku angielskim

VI Ocenianie i monitorowanie postępów językowych

Sprawdzanie i ocena umiejętności językowych dzieci odbywać się będzie w oparciu o ćwiczenia sprawdzające do lekcji oraz o aktywne włączanie się dzieci do projektów klasowych. Zabawy, gry wspólne śpiewanie, wykonywanie zabaw ruchowych wykażą aktywność językową dzieci. Uczniowie będą otrzymywali oceny częściowe na zajęciach za ćwiczenia do lekcji (karty pracy), prace plastyczne.

Aktywność, zadowolenie, poczucie sukcesu i zaspokojenie potrzeb dzieci staną się wyznacznikami sukcesu nauczyciela prowadzącego zajęcia.

VII Ewaluacja programu

Ewaluacja odbywać się będzie przez obserwacje postępów dzieci na zajęciach. Dokonam opisowej oceny postępów każdego ucznia w formie karty obserwacji po pierwszym semestrze nauki oraz na koniec roku szkolnego. Analiza wyników ewaluacji stanie się podstawą do modyfikacji form i metod pracy z dziećmi.

Krótki występ zaprezentowany podczas dni otwartych w przedszkolu będzie jedną z form podsumowania programu.

VIII Bibliografia

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Załącznik 4 w: Dziennik Ustaw z dn. 15 stycznia 2009.
2. H. Komorowska, Konstrukcja, realizacja i ewaluacja programu nauczania, WSiP, 1999

3. M. Szczepańska, Program autorski — jak go napisać?, Słupsk, Image
4. J. Harmer, The Practice of English Language Teaching, London 1991, Longman
5. I.Kwinto – „Bajki sceniczne”, Lidzbark Warmiński 1999

Pozytywną opinię o programie „Bajkowy świat języka angielskiego” opracowanym przez mgr Alicję Chylińską - nauczycielkę języka angielskiego, wydała

Program zatwierdzono do realizacji z dniem i wpisano do Szkolnego Zestawu Programów pod numerem